

Educació per a la Salut

2014/2015

Codi: 102595

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2502443 Psicologia	OT	4	2

Professor de contacte

Nom: Maria Álvarez Moleiro

Correu electrònic: Maria.Alvarez@uab.cat

Utilització de llengües

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: Sí

Grup íntegre en espanyol: No

Equip docent

Jenny Moix Queralto

Prerequisits

No hi ha cap prerequisit establir específicament per a aquesta assignatura, però és altament recomanable tenir capacitat lectora en llengua anglesa.

Objectius

Aquesta assignatura s'emmarca en l'àmbit de la Psicologia de la Salut i forma part de la menció en Psicologia de la Salut del Grau en Psicologia i de la menció d'Intervenció en l'àmbit clínic del Grau en Logopèdia.

Els objectius formatius són els següents:

- Delimitar conceptualment què és l'Educació de la Salut (EpS) dins de la Psicologia de la Salut.
- Entendre els conceptes de salut i malaltia des d'una perspectiva biopsicosocial i el paper de l'EpS en aquest marc conceptual.
- Analitzar els determinants psicològics que influeixen els comportaments de risc i els comportaments promotores de salut.
- Conèixer la temàtica i les aplicacions de l'Educació per a la Salut tant individual com a nivell comunitari.
- Aprendre a elaborar un diagnòstic psicosocial dels problemes de salut
- Conèixer i saber aplicar els principals models de planificació i de intervenció en Educació per a la Salut.
- Aprendre a analitzar i dissenyar diferents programes de d'educació per a la salut

Competències

- Analitzar les demandes i les necessitats de persones, grups o organitzacions en diferents contextos.
- Analitzar textos científics escrits en llengua anglesa.
- Aplicar de manera crítica, reflexiva i creativa els coneixements, habilitats i valors adquirits.
- Aplicar tècniques per a recollir i elaborar informació sobre el funcionament dels individus, grups o organitzacions en el seu context.

- Definir els objectius i elaborar el pla d'intervenció en funció del propòsit d'aquesta intervenció (prevenció, tractament, rehabilitació, inserció, acompanyament).
- Dominar les estratègies i les tècniques per involucrar en la intervenció les persones destinatàries
- Mantenir una actitud favorable envers l'actualització permanent a través de l'avaluació crítica de la documentació científica, valorant-ne la procedència, situant-la en un marc epistemològic i identificant-ne i contrastant-ne les aportacions en relació amb el coneixement disciplinari disponible.
- Planificar l'avaluació dels programes d'intervenció.
- Proposar i negociar les prioritats, les metes i els objectius de la intervenció amb els destinataris.
- Reconèixer els determinants i els factors de risc per a la salut, i també la interacció entre la persona i el seu entorn físic i social.
- Reconèixer les limitacions pròpies i de la disciplina, en els diferents àmbits de la pràctica professional.
- Seleccionar i aplicar els mètodes i les tècniques recollits en el pla d'intervenció, d'acord amb els objectius establerts, en els contextos rellevants per al servei sol·licitat.
- Treballar en equip.
- Utilitzar les diferents tecnologies de la informació i de la comunicació amb finalitats diverses.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar críticament programes i intervencions publicades.
2. Analitzar textos científics escrits en llengua anglesa.
3. Aplicar de manera crítica, reflexiva i creativa els coneixements, habilitats i valors adquirits.
4. Aplicar models i estratègies per al diagnòstic de necessitats de salut.
5. Descriure els models i les aportacions de les perspectives biomèdica i biopsicosocial per a la comprensió de la salut.
6. Diferenciar les implicacions psicosocials dels principals problemes de salut, els seus determinants, les seves tendències epidemiològiques i el seu pronòstic.
7. Dissenyar instruments d'avaluació ad hoc i planificar-ne la validació.
8. Dissenyar objectius d'intervenció adaptats a diferents nivells (prevenció, promoció, intervenció i rehabilitació).
9. Dissenyar programes d'educació, prevenció i promoció de la salut.
10. Dissenyar programes d'intervenció en problemes de salut.
11. Distingir els diferents àmbits aplicats de l'avaluació i la intervenció psicològica en problemes de salut.
12. Identificar els passos i etapes de l'avaluació de programes en l'àmbit de la salut.
13. Identificar els principals determinants psicològics que afecten el desenvolupament de problemes de salut i el procés per a fer-hi front.
14. Identificar les limitacions i contraindicacions de les diferents formes d'abordar els problemes de salut des d'una perspectiva psicosocial.
15. Identificar necessitats d'intervenció en problemes de salut en diferents contextos aplicats.
16. Mantenir una actitud favorable envers l'actualització permanent a través de l'avaluació crítica de la documentació científica, valorant-ne la procedència, situant-la en un marc epistemològic i identificant-ne i contrastant-ne les aportacions en relació amb el coneixement disciplinari disponible.
17. Reconèixer les limitacions pròpies i de la disciplina, en els diferents àmbits de la pràctica professional.
18. Relacionar les diferents tècniques per potenciar l'adhesió i la motivació per al canvi en diferents problemes de salut.
19. Treballar en equip.
20. Utilitzar les diferents tecnologies de la informació i de la comunicació amb finalitats diverses.
21. Valorar les limitacions pràctiques i ètiques del propi camp aplicat.

Continguts

Tema 1. Delimitació conceptual d'educació per a la salut (EpS). Objectius i principis de la EpS. Àmbits d'intervenció: Família, escola, comunitat. Agents i beneficiaris d'EpS. Limitacions de l'EpS i consideracions ètiques.

Tema 2. Fonaments de salut pública i epidemiologia. Estils de vida. Predictors i determinants de les conductes de salut i de risc. Model sòcio-cognitiu de comportaments de risc i de prevenció.

Tema 3. Diagnòstic psicosocial dels problemes de salut: Estratègies per a la promoció de la salut. Disseny i avaluació de programes de salut.

Metodologia

Metodologia docent basada fonamentalment en classes magistrals amb suport de TICs, seminaris de treball autònom, lectures relacionades i exposicions orals de treballs tutoritzats.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes magistrals grup	24	0,96	1, 5, 6, 11, 12, 13
Seminaris	12	0,48	1, 2, 3, 7, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 17, 19, 21
Tipus: Supervisades			
Suport a la realització de treballs i solució de dubtes	24	0,96	3, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 13, 14, 16, 17, 19, 20, 21
Tipus: Autònomes			
Estudi i lectura de textos	39	1,56	2, 5, 13, 20
Realització i preparació de treballs	47	1,88	2, 3, 5, 8, 13, 14, 15, 16, 17

Avaluació

Les competències d'aquesta matèria seran avaluades mitjançant tres evidències d'aprenentatge.

Un/a estudiant que hagi lliurat evidències d'aprenentatge amb un pes igual o superior a 4 punts (40%) constarà com a "presentat"

Es considerarà que un estudiant ha superat l'assignatura si en el conjunt de les 3 evidències obté una puntuació igual o superior a 5, i en l'evidència 1 ha tret com a mínim una puntuació de 2 sobre 4.

Un estudiant pot optar a la reavaluació si (1) està declarat presentat i (2) té una qualificació d'avaluació continuada major o igual a 4 punts, però inferior a 5 (no és possible la reavaluació per estudiants declarats "no presentats" ni pels declarats "assignatura superada"). La prova de reavaluació consistirà en preguntes escrites relatives a la evidència 1 i la nota final màxima a la que podran optar els alumnes presentats a reavaluació serà un 5.

Codi evidència	Denominació	Pes	Format (oral, escrit o ambdós)	Autoria (individual, col·lectiva o ambdues)	Via (presencial, virtual o ambdues)
EV1	Prova escrita de preguntes obertes	40%	escrit	individual	presencial
EV2	Presentació oral de treballs	30%	oral	individual i col·lectiva	presencial
EV3	Informes de treballs de	30%	escrit	individual i col·lectiva	virtual

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Evidència 1 Prova escrita individual	40	4	0,16	4, 5, 6, 11, 12, 13, 14, 15, 17
Evidència 2 Presentació oral treball (individual i col.lectiva)	30	0	0	2, 4, 5, 6, 7, 11, 13, 14, 16, 17, 19, 20, 21
Evidència 3 Informes dels treballs de pràctiques (individual i col.lectiva)	30	0	0	1, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 13, 14, 15, 18, 19, 21

Bibliografia

- 1.- Miller, W.R. i Rollnick, S. (1999). La entrevista motivacional. Barcelona: Paidós.
- 2.- Balaguer, I. (2002). Estilos de vida en la adolescencia. Valencia: promolibro.
- 3.- Buela-Casal, G., Fernández-Ríos, L. i Carrasco, T.J. (1997). Psicología preventiva. Avances recientes en técnicas y programas de prevención. Madrid: Pirámide.
- 4.- Costa, M. i Lòpez, E. (1996). Educación para la Salud. Madrid: Pirámide.
- 5.- Méndez, F.X., Macià, D. i Olivares, J. (1993). Intervención conductual en contextos comunitarios I. Programas aplicados de prevención. Madrid: Pirámide.
- 6.- Pastor, Y., Balaguer, I., Garcia-Merita, M. (1999). Estilos de vida y salud. Valencia: Albatros Educación.
- 7.- Serrano, M.I. (2002). La Educación para la salud del siglo XXI. Madrid: Diaz de Santos. (Solo parte primera y parte quinta)
8. Simón, M. (1999) (Ed.). Manual de psicología de la salud. Madrid: Editorial Biblioteca Nueva.

Algunes adreces de pàgines web:

Ministeri de sanitat: <http://www.msps.es/>

Departament de salut: <http://www.gencat.cat/salut/>